

Saksbehandler:
Aysha Hussain
Epost:
aysha.hussain@forbrukerradet.no

Vår dato:
15.06.2021

Vår referanse:
21/197 - 3

Deres dato:

Deres referanse:

Forbrukerrådets innspill til arbeidet med en offentlig utredning om apotekenes roller og rammevilkår i fremtiden

Forbrukerrådet takker for muligheten til å gi muntlig innspill på møtet 10. juni 2021. Vi ønsker i tillegg å komme med et skriftlig innspill.

Forbrukerrådet er en interesseorganisasjon som jobber for at forbrukernes rettigheter skal være sikrede. Det handler blant annet om retten til trygge produkter, retten til å bli informert og retten til å kunne velge mellom ulike produkter og tjenester til konkurransedyktige priser og god kvalitet. Forbrukerrådet ønsker å fremheve tre saker som er viktige for forbrukerne.

1. Forbrukere bør få lettere tilgang til apotekenes lagerstatus

I 2019 leverte Helsedirektoratet en rapport til departementet¹. I rapporten ble det foreslått 29 tiltak for en bedre nasjonal legemiddelberedskap. Rapporten viste da også at en av svakhetene ved legemiddelberedskapen i Norge er manglende informasjon ut til pasienter og helsepersonell.

Et av tiltakene som ble foreslått gikk ut på at myndighetene skulle kunne ha innsyn i grossistenes og apotekenes lagerbeholdning, og innbyggerne innsyn i hvilke apotek som har lagerbeholdning. I Sverige er dette løst gjennom at apotekenes lagerstatus (merk forskjellen mellom lagerstatus og lagerbeholdning²) oppgis i Sveriges legemiddelhåndbok, FASS.

Ved at innbyggerne får tilgang til lagerstatus for legemidler i apotek vil de kunne velge apotek utfra tilgjengeligheten av legemiddelet. Av det Forbrukerrådet vet så har innholdet i dette tiltaket vært på høring, men punktet om at innbyggerne skal kunne søke opp lagerstatus i for eksempel Felleskatalogen ikke vært en del av høringene som har vært ute.

Bransjestandarder oppfordrer apotekansatte til å sjekke tilgjengeligheten på tvers av apotekkjeder, men hverken apotekets ansatte eller forbrukerne har tilgang til denne informasjonen samlet på et sted. I dag ligger informasjonen på hver enkelt apotekkjedes nettside. Dette er informasjon Forbrukerrådet ønsker at apotekene blir pliktige til å dele på en felles nettside. En slik løsning vil avhjelpe noe av problematikken rundt medisinmangel ved at legemidlene som er i landet kommer frem til den som trenger den. Mulighetene for å opprette et slik system, og om apotekene i forskrift skal være pliktige til å dele informasjon om lagerstatus bør utredes.

2. Rasjonering og paralleleksport

I løpet av 2020 har Legemiddelverket sett det nødvendig å innføre rasjonering på en rekke medisiner, samt innført forbud mot paralleleksport av enkelte medisiner.

Forbrukerrådet mener rasjonering, dersom dette øker i omfang, gir behov for prioriteringslister bygget på medisinsk etikk.

Det bør også konsekvensutredes hvilken effekt forbud mot paralleleksport har på legemiddelprisene i Norge.

3. Konkurransesituasjonen i apotekmarkedet bør utredes

I 2009 utredet Konkurransetilsynet konkurransesituasjonen i apotekmarkedet. Siden den gang har flere av punktene som ble foreslått blitt gjennomført

- Oppheving av fullsortimentskravet
- Ordningen med salg av visse reseptfrie legemidler utenom apotek (LUA-ordningen) er utvidet
- Mer netthandel som kan gi mer priskonkurranse mellom apotekkjedene

Forbrukerrådet mener at konkurransesituasjonen i apotekbransjen bør gjennomgås på nytt. Da også med fokus på om konkurransesituasjonen påvirker legemiddelsituasjonen og prisene på erstatningsmedisiner i mangelsituasjoner.

Avslutningsvis mener vi at det viktig at brukerinteressene er representert i denne gjennomgangen av apotekenes rolle og rammevilkår. Forbrukerrådet stiller seg gjerne til rådighet dersom det er ønskelig

Vennlig hilsen

FORBRUKERRÅDET

Leder for forbrukerpolitisk enhet
Gunstein Instefjord

Saksbehandler
Seniorrådgiver
Aysha Hussain Grönberg

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.